ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Ιουνίου 1999

σχετικά με το σύστημα ενισχύσεων που εφαρμόστηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο υπέρ των χοιροτρόφων της Βόρειας Ιρλανδίας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1999) 1602]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(1999/591/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη [1] και λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεών τους αυτών,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 13ης Αυγούστου 1998, που πρωτοκολλήθηκε στις 14 Αυγούστου 1998, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε στην Επιτροπή ένα νέο σύστημα κρατικών ενισχύσεων, το Pig Welfare Slaughter Scheme. Το σύστημα αυτό προέβλεπε την πληρωμή ενισχύσεων στους χοιροτρόφους της Βόρειας Ιρλανδίας, ύψους 18 λιρών στερλινών ανά κεφαλή, για την κάλυψη του κόστους σφαγής και την αξιοποίηση υποπροϊόντων των υπεράριθμων χοίρων, για τους οποίους δεν μπορεί να εξευρεθεί κανονικός τρόπος απορρόφησής τους στην αγορά. Επειδή φάνηκε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε θέσει σε ισχύ το ανωτέρω σύστημα ενισχύσεων χωρίς να αναμένει την έγκρισή του εκ μέρους της Επιτροπής, αυτό το σύστημα ενισχύσεων καταχωρήθηκε στο μητρώο των μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, με αύξοντα αριθμό NN 96/98.

(2) Με επιστολή της 1ης Σεπτεμβρίου 1998, που πρωτοκολλήθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 1998, το Ηνωμένο Βασίλειο ενημέρωσε την Επιτροπή ότι, λόγω απουσίας ανταπόκρισης των κτηνοτρόφων στο σύστημα αυτό, το Pig Welfare Slaughter Scheme θα αντικαθιστατο από έναν νέο μηχανισμό παροχής ενισχύσεων, το Pig Welfare Slaughter Compensation Scheme. Πέραν της πληρωμής ενισχύσεων για τη σφαγή του πλεονάζοντος πληθυσμού χοίρων και την αξιοποίηση των υποπροϊόντων, που προβλεπόταν με βάση τον προηγούμενο μηχανισμό, το νέο σύστημα προβλέπει πληρωμές αποζημιώσεων στους εκτροφείς υπέρβαρων καθαρών χοίρων (δηλαδή χοίρων ελάχιστου ζωντανού βάρους 110 χιλιογράμμων, εξαιρουμένων των νεαρών θηλυκών χοίρων και των θηλαζουσών χοιρομητέρων και των κάπρων) με ποσά έως και 30 λίρες στερλίνες ανά κεφαλή. Επειδή, όπως απεδείχθη, το Ηνωμένο Βασίλειο έθεσε σε ισχύ το ανωτέρω σύστημα ενισχύσεων χωρίς να αναμένει την έγκρισή του εκ μέρους της Επιτροπής, αυτό το σύστημα ενισχύσεων καταχωρήθηκε, με αύξοντα αριθμό NN 95/98, στο μητρώο των μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων.

(3) Στο μέτρο που οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, με την επιστολή τους από 27 Οκτωβρίου 1998, είχαν επιβεβαιώσει το γεγονός ότι δεν είχαν διενεργηθεί πληρωμές ενισχύσεων με βάση το Pig Welfare Slaughter Scheme, και εφόσον το σύστημα αυτό αντικαταστάθηκε πλήρως από το Pig Welfare Slaughter Compensation Scheme, η Επιτροπή αποφάσισε να κλείσει το φάκελο για τις ενισχύσεις NN 96/98, συμπεραίνοντας ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε αποσύρει το εν λόγω μέτρο.

(4) Με επιστολή της 21ης Ιανουαρίου 1999, η Επιτροπή ενημέρωσε το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά την πληρωμή αποζημιώσεων ύψους μέχρι και 30 λιρών στερλινών ανά σφαγέν ζώο. Με την ίδια επιστολή, η Επιτροπή ενημέρωσε το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με την απόφασή της να μην εγείρει αντιρρήσεις ως προς τις πληρωμές για τη σφαγή και την αξιοποίηση υποπροϊόντων των υπεράριθμων χοίρων. Οι παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου ελήφθησαν με επιστολή της 23ης Φεβρουαρίου 1999.

(5) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2]. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για την ενίσχυση αυτή.

Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους της Ulster Farmers' Union, της κτηνιατρικής ένωσης Βόρειας Ιρλανδίας, του Ulster Pork and Bacon Forum και της Northern Ireland Grain Trade Association. Τις παρατηρήσεις αυτές διαβίβασε στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο οποίο δόθηκε και η ευκαιρία να αντιδράσει· με επιστολή της 3ης Μαΐου 1999, το Ηνωμένο Βασίλειο ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν επιθυμούσε να υποβάλει οποιεσδήποτε περαιτέρω παρατηρήσεις.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

(6) Μετά από πυρκαγιά εξ ατυχήματος, που συνέβη στις 20 Ιουνίου 1998, καταστράφηκε το μεγαλύτερο σφαγείο χοίρων της Βόρειας Ιρλανδίας εγκατεστημένο στο Ballymoney, με αποτέλεσμα απώλεια εκτιμώμενη στο 40 % του δυναμικού σφαγής και τεμαχισμού χοίρων της περιοχής. Αυτό δημιούργησε σοβαρές οικονομικές και πρακτικές

[1] ΕΕ C 67 της 10.3.1999, σ. 6.

[2] Βλέπε υποσημείωση 1.

δυσχέρειες για τους χοιροτρόφους της Βόρειας Ιρλανδίας. Πολλοί κτηνοτρόφοι έμειναν χωρίς κανένα εναλλακτικό τόπο να οδηγήσουν τα ζώα τους προς σφαγή και τεμαχισμό. Μέχρι τα μέσα Αυγούστου του 1998, η κατάσταση είχε φθάσει σε κρίσιμο σημείο, με 20 000 έως 30 000 χοίρους να παραμένουν προς σφαγή, και την κατάσταση να επιδεινούται κάθε ημέρα. Εξετάσθηκε η δυνατότητα μεταφοράς των ζώων αυτών σε σφαγεία της Μεγάλης Βρετανίας ή της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας, αλλά η επικρατούσα γενικότερη ύφεση στην αγορά και οι περιορισμοί για τον έλεγχο της μετάδοσης ασθενειών συνηγορούσαν κατά της λύσης αυτής. Έτσι, παρέμεινε στην κατοχή των εκτροφέων ένας αυξανόμενος αριθμός ζώων, τα οποία κατά βάση δεν μπορούσαν να διατεθούν στην αγορά. Επιπλέον, ως αποτέλεσμα του ολοένα αυξανόμενου αποθέματος χοίρων στα χοιροστάσια, είχαν ανακύψει σοβαρά προβλήματα συνθηκών εκτροφής των ζώων, οφειλόμενα στο συνωστισμό τους και στις δυσχέρειες ταΐσματος. Τα ζώα αντιμετώπιζαν συνωστισμό, έξαψη λόγω θερμότητας και δαγκώματα ουράς, που τους προκαλούσαν άσκοπη ταλαιπωρία.

(7) Με βάση το Pig Welfare Slaughter Compensation Scheme δόθηκε στους παραγωγούς διορία μιας εβδομάδας, με έναρξη την 1η Σεπτεμβρίου 1998, για να υποβάλουν αιτήσεις υπαγωγής των υπέρβαρων χοίρων στο μηχανισμό. Οι αρχές της Βόρειας Ιρλανδίας κανόνισαν και κάλυψαν το κόστος σφαγής των ζώων και αξιοποίησης των υποπροϊόντων (περίπου 15 λίρες στερλίνες ανά κεφαλή). Επίσης, οι παραγωγοί επρόκειτο να εισπράξουν 30 λίρες στερλίνες ανά ζώο, ή ποσοστό 60 % της διορθωμένης τιμής Eurospec για την Μεγάλη Βρετανία/Βόρεια Ιρλανδία, όποιο από τα δύο ποσά ήταν το μικρότερο. Συνολικά, εσφάγησαν 15 571 υπέρβαροι χοίροι, για τους οποίους καταβλήθηκε αποζημίωση 30 λιρών στερλινών ανά κεφαλή, πράγμα που οδήγησε σε συνολικό κόστος αποζημίωσης 467 130 λιρών στερλινών. Στο ποσό αυτό προστέθηκαν δαπάνες σφαγής και απόρριψης ύψους 232 800 λιρών στερλινών, πράγμα που ανέβασε το συνολικό κόστος του συστήματος αυτού σε περίπου 700 000 λίρες στερλίνες. Το σύστημα αυτό λειτούργησε επί μία μόνον εβδομάδα, τα δε ζώα εσφάγησαν εντός δέκα ημερών και στη συνέχεια καταστράφηκαν.

(8) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή έκρινε ότι η καταβολή αποζημίωσης ύψους 30 λιρών στερλινών ανά σφαγέντα χοίρο σαφώς συνιστούσε ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Οι εν λόγω πληρωμές διενεργήθηκαν υπέρ ορισμένων χοιροτρόφων της Βόρειας Ιρλανδαίς. Η απόσυρση άνω των 15 000 χοίρων από μια αγορά στην οποία, σύμφωνα με τις ίδιες τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, επικρατούσε σοβαρή ύφεση, είναι δυνατόν να απειλήσει με στρέβλωση τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε ότι το αποτέλεσμα, και οπωσδήποτε ο στόχος, της καταβολής ενισχύσεων ήταν να παρασχεθεί οικονομική στήριξη στους σκληρότερα πληττόμενους χοιροτρόφους της Βόρειας Ιρλανδίας. Η μονομερής απόφαση ενός κράτους μέλους να χορηγήσει οικονομική στήριξη σε ορισμένους παραγωγούς, σε μια αγορά που παρουσιάζει υψηλό βαθμό καθετοποίησης, σε κοινοτικό επίπεδο, και όπου πραγματοποιούνται σημαντικές ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές, πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά απειλή στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

(9) Μολονότι το Ηνωμένο Βασίλειο αναφέρθηκε στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης, και υπέδειξε να θεωρηθεί το μέτρο αυτό ως ενίσχυση που αντισταθμίζει την προκληθείσα ζημία από ένα εξαιρετικό περιστατικό, η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες κατά πόσο το μέτρο ενίσχυσης θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής. Ειδικότερα, η Επιτροπή αμφέβαλε ότι μια πυρκαγιά που έλαβε χώρα σε ένα και μόνο εργοστάσιο επεξεργασίας, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συνιστά ένα κατ' εξαίρεση συμβάν, και σημείωσε ότι δεν καταβλήθηκε καμία ενίσχυση στον ιδιοκτήτη του εργοστασίου. Επίσης, η πυρκαγιά δεν προκάλεσε καμία ουσιώδη ζημία στους παραγωγούς, οι οποίοι απλώς αποζημιώθηκαν για την οικονομική ζημία τους και μόνον.

(10) Πάντως, η Επιτροπή έκανε αποδεκτό το γεγονός ότι κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, η αγορά χοιρείου κρέατος στη Βόρειο Ιρλανδία είχε αναστατωθεί από μια ιδιαιτέρως ασυνήθη σύμπτωση περιστάσεων και, συνεπώς, η Επιτροπή εξέτασε κατά πόσον η ενίσχυση θα μπορούσε να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής της παρακκλίσεως που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Ενόψει των ιδιαίτερα συγκεκριμένων προβλημάτων που προκάλεσε η πυρκαγιά, περιλαμβανομένης της συσσώρευσης αριθμού ζώων τα οποία πρακτικώς δεν ήταν δυνατόν να πωληθούν, και τα προκύπτοντα από την κατάσταση αυτή προβλήματα στη διατροφή και την περιποίηση των ζώων, η Επιτροπή αποδέχθηκε ότι ένα άπαξ εφαρμοζόμενο μέτρο απόσυρσης των υπεράριθμων ζώων θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη του τομέα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αποφάσισε να θεωρήσει την ενίσχυση ύψους 15 λιρών στερλινών ανά κεφαλή ζώου για την κάλυψη των δαπανών σφαγής και αξιοποίησης των υποπροϊόντων συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(11) Εντούτοις, η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες κατά πόσον το ίδιο σκεπτικό θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην καταβολή αποζημιώσεων ύψους 30 λιρών στερλινών ανά σφαγέν ζώο. Ειδικότερα, η Επιτροπή σημείωσε ότι, κατ' αρχήν, οι ενισχύσεις του γεωργικού τομέα οι οποίες καταβάλλονται ανά μονάδα παραγωγής θεωρούνται ως ενισχύσεις στη λειτουργία, οι οποίες είναι μεταβατικού χαρακτήρα και οι οποίες, ελλείψει ανταποδοτικής παροχής εκ μέρους του δικαιούχου, δεν ωφελούν κατά κανένα τρόπο την ανάπτυξη του σχετικού τομέα. Επιπλέον, με την καταβολή αποζημίωσης για παραγωγή που ούτως ή άλλως δεν μπορούσε να πωληθεί, η λόγω ενίσχυση αποτελούσε τουλάχιστον απειλή στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού, ενισχύοντας την ανταγωνιστική θέση των ενδιαφερομένων εμπορευομένων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διατύπωσε επίσης αμφιβολίες ως προς την έκταση κατά την οποία η συγκεκριμένη κατάσταση που προέκυψε στη Βόρεια Ιρλανδία οφειλόταν στην πυρκαγιά, και ως προς το βαθμό κατά τον οποίο οφειλόταν στη γενικότερη κατάσταση υφέσεως που επικρατούσε στην αγορά χοιρείου κρέατος εκείνο το χρονικό διάστημα.

(12) Η Επιτροπή σημείωσε επίσης ότι η ενίσχυση κοινοποιήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 1998, την ίδια ημέρα κατά την οποία άρχισε να ισχύει το εν λόγω σύστημα ενισχύσεων. Συνεπώς, η Επιτροπή θεώρησε ότι η ενίσχυση είχε χορηγηθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, στο μέτρο που η Επιτροπή δεν είχε τηρηθεί ενήμερη σχετικά με το σύστημα αυτό αρκετά έγκαιρα ώστε να είναι σε θέση να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

III. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

(13) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από την Ulster Farmers' Union (UFU), την North of Ireland Veterinary Association

(NIVA), το Ulster Pork and Bacon Forum και την Northern Ireland Grain Trade Association (NIGTA), φορείς που όλοι εξέφρασαν την υποστήριξη τους για την πληρωμή των ενισχύσεων και τα επιχειρήματα που προέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι απαντήσαντες φορείς αμφισβητούν την άποψη που διατύπωσε η Επιτροπή κατά την κίνηση της διαδικασίας, ότι δηλαδή η πυρκαγιά δεν θα έπρεπε να θεωρηθεί ως ένα κατ' εξαίρεση γεγονός. Ένας από τους απαντήσαντες, ενώ αποδέχεται ότι η πυρκαγιά αντιπροσώπευε ανάληψη κανονικού επιχειρηματικού κινδύνου από την πλευρά του ιδιοκτήτη του εργοστασίου, προέβαλε το επιχείρημα ότι θα έπρεπε να αξιολογηθεί από τη σκοπιά των χοιροτρόφων, οι οποίοι υπέστησαν απώλεια ποσοστού 40 % του δυναμικού επεξεργασίας στη Βόρεια Ιρλανδία από τη μια μέρα στην άλλη. Από την άποψη των παραγωγών, η πυρκαγιά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο, αλλά θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα «κατ' εξαίρεση περιστατικό».

(14) Και οι τέσσερις απαντήσαντες τονίζουν τη σπουδαιότητα του προβλήματος των συνθηκών εκτροφής που είχαν δημιουργηθεί στις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις της Βόρειας Ιρλανδίας, σαν αποτέλεσμα της πυρκαγιάς, και την ανάγκη ανάληψης ταχείας δράσης αποκατάστασης, εκ μέρους των αρχών. Η έλλειψη δυνατοτήτων διάθεσης των χοίρων στην αγορά οδήγησε στη συσσώρευση των ζώων αυτών στις εκμεταλλεύσεις, οδηγώντας σε υπερπληθυσμό τους, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα περιστατικά πνευμονίας, δαγκώματος των ουρών, πρόπτωσης του ορθού, και άλλες συνακόλουθες ασθένειες. Καθώς οι χοίροι κέρδιζαν σε βάρος, η πώλησή τους γινόταν ανέφικτη, επειδή η επεξεργασία των σφαγίων χοίρων και οι γραμμές σφαγισμού δεν έχουν κατασκευαστεί για να υποδέχονται ζώα που υπερβαίνουν τα 120 χιλιόγραμμα βάρους ζώντος ζώου. Η NIVA περιγράφει την κατάσταση από πλευράς συνθηκών εκτροφής ως απαράδεκτη. Η NIVA και η UFU θεωρούν από κοινού ότι η πληρωμή των αποζημιώσεων ήταν δικαιολογημένη, ενώ η NIGTA θεωρεί ότι η κυβέρνηση δεν είχε άλλη επιλογή από την καταβολή αποζημιώσεων, ώστε να εξασφαλιστεί η συνεργασία των χοιροτρόφων στο πλαίσιο των διακανονισμών έκτακτης και επείγουσας σφαγής.

(15) Επίσης, οι απαντήσαντες προβάλλουν το επιχείρημα ότι το σύστημα αυτό δεν στρέβλωνε τον ανταγωνισμό ούτε επηρέαζε τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, η UFU κατέθεσε λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την διαμόρφωση των τιμών χοιρείου κρέατος στη Βόρεια Ιρλανδία πριν και μετά την πυρκαγιά, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι οι αντιμετωπιζόμενες από τους παραγωγούς δυσχέρειες οφείλονταν στην πυρκαγιά και όχι στη γενική ύφεση που επικρατούσε στον κλάδο του χοιρείου κρέατος.

IV. **ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**

(16) Στις παρατηρήσεις τους, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου τονίζουν τη σημασία της σωστής εκτροφής των ζώων, και την πεποίθησή τους ότι οι αναληφθείσες ενέργειες ήταν ουσιώδεις για τον τερματισμό της σοβαρής ταλαιπωρίας των ζώων.

(17) Κατά πρώτον, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου χαιρέτισαν την απόφαση της Επιτροπής να μην εγείρει αντιρρήσεις ως προς την καταβολή ενισχύσεως ύψους περίπου 15 λίρες στερλίνες για την κάλυψη των δαπανών σφαγής και απόρριψης των εν λόγω ζώων. Σημειώνουν, ότι η απόφαση αυτή βασίζεται στην παρέκκλιση που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης και αποδέχονται και στηρίζουν την άποψη της Επιτροπής ότι η απορρόφηση, από τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις της Βόρειας Ιρλανδίας, των υπεράριθμων και υπέρβαρων χοίρων που δεν θα μπορούσαν να διατεθούν κανονικά στην αγορά, με σκοπό την αποφυγή της ταλαιπωρίας τους, αποτελεί μέτρο που μπορεί να θεωρηθεί ότι διευκολύνει την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων. Συμφωνούν ότι υπήρχε κοινό συμφέρον να ληφθούν μέτρα για τη μη απάνθρωπη σφαγή των ζώων, για τα οποία δεν μπορούσε να εξευρεθεί κανονικός τρόπος διάθεσής τους στην αγορά, και επίσης συμφωνούν με την περιγραφή των ενεργειών που θα πραγματοποιούντο για να εξασφαλιστεί ότι τα ζώα αυτά θα κατεστρέφοντο και δεν θα χρησιμοποιούντο για ανθρώπινη διατροφή. Συνεπώς, στηρίζουν την άποψη της Επιτροπής ότι η πληρωμή των ενισχύσεων δεν επηρέασε τα συναλλακτικά συμφέροντα κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

(18) Εντούτοις, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εμμένουν επίσης στην άποψή τους, και τούτο ως θέμα αρχής, ότι δηλαδή η πυρκαγιά στο εργαστάσιο επεξεργασίας του Ballymoney αποτελούσε κατ' εξαίρεση περιστατικό κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης. Δεν αποδέχονται ότι η αιφνίδια πλήρης αδυναμία ενός παραγωγού να πωλήσει ένα προϊόν στη συνήθη αγορά του και σε οποιαδήποτε τιμή, εξαιτίας συνθηκών που δεν σχετίζονται με την κατάσταση της αγοράς, και χωρίς οποιαδήποτε μεταβολή των επιπέδων της ζήτησης από πλευράς καταναλωτών, σε συνδυασμό με την πλήρη σχεδόν αδυναμία μεταφοράς του προϊόντος αυτού προς πώληση σε οποιαδήποτε τιμή σε άλλες αγορές, εξαιτίας περιορισμών που επιβάλλονται στη μετακίνηση των ζώων, μπορούν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στο πεδίο των κανονικών παραμέτρων του επιχειρηματικού κινδύνου.

(19) Εντούτοις, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου περιορίζουν τα σχόλιά τους επί της ουσίας, στις αμφιβολίες που διατύπωσε η Επιτροπή σχετικά με την αντισταθμιστική πληρωμή 30 λιρών στερλινών ανά κεφαλή, η οποία συνόδευε την πληρωμή του κόστους σφαγής και απόρριψης.

(20) Αποδέχονται ότι το μέτρο αυτό συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(21) Ενόψει των αμφιβολιών που διατυπώθηκαν από την Επιτροπή, ότι δηλαδή η πληρωμή αυτή ενδέχεται να συνιστά ενίσχυση στη λειτουργία και ότι το μέτρο ενίσχυσης απειλεί τουλάχιστον να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου επιδιώκουν να αποδείξουν ότι το εν λόγω μέτρο μπορεί να θεωρηθεί ότι διευκολύνει την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, ότι δεν έχει επηρεάσει δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον και ότι, ως εκ τούτου, δύναται να αποτελέσει το αντικείμενο της παρεκκλίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(22) Το σκεπτικό για την παρέμβαση των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου ήταν το έκτακτο πρόβλημα που ανέκυψε και αναπτύχθηκε στις εκμεταλλεύσεις σχετικά με τις συνθήκες εκτροφής των ζώων. Μεγάλοι αριθμοί ζώων υπέφεραν σε βαθμό απαράδεκτο. Υποστηρίζοντας την αμφισβήτηση αυτή, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου υποβάλλουν αποσπάσματα των εκθέσεων επιτοπίων επισκέψεων επισήμων κτηνιάτρων σε χοιροτροφεία της Βόρειας Ιρλανδίας, στα

οποία περιγράφονται περιπτώσεις ζώων τα οποία ζουν υπό συνθήκες συνωστισμού, σε ακατάλληλους και καθόλου άνετους χώρους, σε ζώα που δεν εκτρέφονται κανονικά, κάπρους που υφίστανται πνιγμό κατά τη γέννησή τους, σε δαγκώματα στο λαιμό και την ουρά και σε περιπτώσεις συγκρούσεων, τραυματισμών και κανιβαλισμού μεταξύ των ζώων. Η ύπαρξη των προβλημάτων αυτών επιβεβαιώθηκε από παραστάσεις στις οποίες προέβησαν τόσο οι ίδιοι οι χοιροτρόφοι, όσο και το Farm Animal Welfare Council και επίσης η Association of Veterinary Surgeons for Northern Ireland. Ο τριπλασιασμός του αριθμού των σφαγίων που απορρίφθηκαν για λόγους μωλώπων στο λαιμό, πράγμα ενδεικτικό του υπερβολικού συνωστισμού των ζώων, καταγράφηκε επίσης στα σφαγεία. Στα προβλήματα αυτά αναφέρθηκαν ευρύτερα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Βόρειας Ιρλανδίας. Ενόψει των ανησυχιών αυτών, η Διεύθυνση Γεωργίας της Βόρειας Ιρλανδας (DANI) εξέδωσε ανακοίνωση Τύπου για να υπενθυμίσει στους χοιροτρόφους τις υποχρεώσεις τους για τις συνθήκες εκτροφής, στις 6 Αυγούστου 1998. Εντούτοις, θεωρήθηκε επίσης αναγκαία η ανάληψη δράσης για την ελάφρυνση του προβλήματος των συνθηκών εκτροφής.

(23) Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εξηγούν ότι στη διάρκεια των μηνών Ιουλίου και Αυγούστου εξετάσθηκαν αρκετές εναλλακτικές λύσεις για την απόσυρση των πληττόμενων ζώων από τις εκμεταλλεύσεις.

(24) Η πρώτη επιλογή που εξετάσθηκε ήταν η αναγκαστική απόσυρση των πληττόμενων ζώων από τις εκμεταλλεύσεις με την άσκηση των κανονιστικών εξουσιών που παρέχει ο νόμος Welfare of Animals Act (Βόρειας Ιρλανδίας) του 1972 και η διαταγή Police and Criminal Evidence Order (Βόρειας Ιρλανδίας) του 1989. Τα κείμενα αυτά παρέχουν στις αρμόδιες αρχές την εξουσία εισόδου στα αγροκτήματα, να προβαίνουν σε κατάσχεση και παρακράτηση των ζώων που υφίστανται βάναυση μεταχείριση, καθώς και εξουσίες δίωξης των παραβατών. Εντούτοις, δεν παρέχονται εξουσίες για την καταστροφή ή άλλη απόρριψη των εν λόγω ζώων. Μετά από ενδελεχή εξέταση, αποφασίστηκε ότι οι πρακτικές δυσχέρειες που ενυπάρχουν στην κατάσχεση και αποθεματοποίηση ικανού αριθμού ζώων, υπολογιζόμενου την εποχή εκείνη σε περίπου 28 000 κεφαλές, κατανεμημένων σε πάνω από 2 000 εκμεταλλεύσεις, ήσαν ανυπέρβλητες. Πράγματι, θα ήταν αναγκαίες επισκέψεις σε καθεμία χωριστά εκμετάλλευση από επίσημους κτηνιάτρους, συνοδευόμενους από αστυνομικά όργανα, ενώ θα έπρεπε επίσης να υπάρξουν διακανονισμοί για τη μεταφορά και την αποθεματοποίηση όλων των ζώων που υπέφεραν από προβλήματα συνθηκών εκτροφής. Επιπλέον, ακόμη και εάν είχει τεθεί σε εφαρμογή μια τέτοια ενέργεια, δεν θα παρείχε μακροπρόθεσμη λύση του προβλήματος, καθώς, τελικά, τα ζώα θα έπρεπε να επιστραφούν στους ιδιοκτήτες.

(25) Υπό τις συνθήκες αυτές, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου αποφάσισαν ότι θα έπρεπε να αναζητηθεί μια λύση του προβλήματος σε συνεργασία με τους ιδιοκτήτες των ζώων. Συνεπώς, προέβησαν στη θέσπιση ενός συστήματος με το οποίο θα προβλεπόταν η πληρωμή, εκ μέρους του κράτους, των δαπανών σφαγής και απόρριψης των χοίρων οι οποίοι είχαν γίνει υπέρβαροι μετά την πυρκαγιά, και των οποίων η συνέχιση της εκτροφής θα οδηγούσε σε σχετικά προβλήματα. Αυτό ήταν το Pig Welfare Scheme, που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 13 Αυγούστου 1998 και καταχωρήθηκε στο μητρώο των μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων με αύξοντα αριθμό ενίσχυσης NN 96/98. Οι εκτροφείς δεν ανταποκρίθηκαν στο σύστημα αυτό.

(26) Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της καταστάσεως αυτής, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου αναγκάστηκαν στη συνέχεια να εξετάσουν το ενδεχόμενο να προσφέρουν συμβολική αποζημίωση με στόχο να εξασφαλιστεί η συνεργασία των παραγωγών για την απόσυρση των πληττόμενων ζώων. Η προσφορά αυτή έγινε με αποκλειστικό σκοπό την απόσυρση των ταλαιπωρούμενων ζώων, και όχι με στόχο την παροχή οποιασδήποτε αφανούς στήριξης του τομέα χοιρείου κρέατος. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασουλεί θεώρησαν συνεπώς ότι οι πληρωμές αποζημιώσεων είχαν ανάλογο χαρακτήρα με την καταβολή 15 λιρών στερλινών για τη σφαγή και την απόρριψη των ζώων, και θα έπρεπε να θεωρηθούν, κατά τον ίδιο τρόπο, ότι εμπίπτουν στην παρέκκλιση που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(27) Όσον αφορά το ζήτημα του κατά πόσον οι πληρωμές αποζημιώσεων επηρέασαν δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου επισημαίνουν ότι το ύψος της αποζημιώσεως είχε καθοριστεί κατά τρόπο που να αποφεύγεται ο κίνδυνος υπερβάλλουσας αντιστάθμισης. Οι τιμές των χοίρων αποτέλεσαν το αντικείμενο παρακολούθησης στη διάρκεια της εβδομάδος που προηγήθηκε της ενάρξεως ισχύος του συστήματος. Το επιλεγέν ύψος της αποζημίωσης, ήτοι 30 λίρες στερλίνες ανά κεφαλή, υστερούσε στην πράξη κατά 9,54 λίρες στερλίνες από τη μέση τιμή αγοράς στη Βόρεια Ιρλανδία, στη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδος, και ήταν κατώτερη κατά 16,25 λίρες στερλίνες από την αγοραία τιμή στη Μεγάλη Βρετανία και κατά 20,09 λίρες στερλίνες από την τιμή στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας, κατά την ίδια περίοδο. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θεωρούν ότι τούτο αποτελεί σαφή απόδειξη του γεγονότος ότι αυτές οι αντισταθμιστικές πληρωμές δεν υπερέβαιναν την αγοραία τιμή, η οποία θα είχε καταβληθεί για τα ζώα σε περίπτωση που το εργοστάσιο του Ballymoney ευρίσκετο ακόμη σε λειτουργία. Το γεγονός αυτό, μαζί με την καταστροφή των ζώων, κατά τρόπο που να μη χρησιμοποιηθούν για ανθρώπινη κατανάλωση, ελαχιστοποιούσε την όποια άμεση στρέβλωση στην αγορά υπέρ των δικαιούχων.

(28) Ενώ αναγνωρίζουν ότι, θεωρητικά, η καταβολή αποζημιώσεων στους παραγωγούς θα μπορούσε να κριθεί ότι απειλεί με στρέβλωση τον ανταγωνισμό, ενισχύοντας την ανταγωνιστική θέση των ενδιαφερομένων παραγωγών και, κατ' αυτό τον τρόπο, επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θεωρούν ότι μια τέτοια στρέβλωση ήταν ελάχιστη και, οπωσδήποτε, δεν έθιγε τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Τον ισχυρισμό αυτό θεμελιώνουν σε λεπτομερή σύγκριση της εξέλιξη των τιμών χοιρείου κρέατος στη Βόρεια Ιρλανδία, τη Μεγάλη Βρετανία και τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας κατά τις εβδομάδες που ακολούθησαν την εφαρμογή της ενισχύσεως. Αναφέρονται επίσης στη συνεχιζόμενη κατάσταση υφέσεως που επικρατεί στην αγορά χοιρείου κρέατος της Βόρειας Ιρλανδας, πράγμα που σημαίνει ότι τον Δεκέμβριο 1998 υπήρχαν περίπου 300 λιγότεροι χοιροτρόφοι από αυτούς του Ιουνίου 1998.

(29) Επιπλέον, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου σημειώνουν ότι πριν από την πυρκαγιά στο εργοστάσιο του Ballymoney, η αγορά χοιρείου κρέατος της Βόρειας Ιρλανδας ήταν σε πολύ μεγάλο βαθμό αυτάρκης, με πολύ περιορισμένο αριθμό φορτώσεων προς τη Μεγάλη Βρετανία τους μήνες Μάιο και Ιούνιο 1998 (1 214 ζώα συνολικά) και καμία παράδοση στη

Δημοκρατία της Ιρλανδίας. Μετά την πυρκαγιά, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σημαντικά, καθώς οι παραγωγοί επεζήτησαν να εξεύρουν νέες αγορές. Αυτή η αύξηση των παραδόσεων εκτός Βόρειας Ιρλανδίας σήμαινε ότι η συσσώρευση των ζώων που είχε σημειωθεί τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο 1998 δεν επαναλήφθηκε. Εντούτοις, η λύση αυτή δεν μπορούσε να εξευρεθεί αμέσως, καθώς χρειαζόταν χρόνος για τη σύμπηξη των αναγκαίων διακανονισμών ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι φορτώσεις προς τη Μεγάλη Βρετανία συμμορφώνονταν, μεταξύ άλλων, με τους όρους που θεσπίζονται στην απόφαση 93/24/ΕΟΚ της Επιτροπής [3] σχετικά με τη νόσο του Aujeszky και τις απαιτήσεις πιστοποίησης που επιβάλλονται από τις ιρλανδικές αρχές όσον αφορά το αναπνευστικό και αναπαραγωγικό σύνδρομο του χοίρου.

(30) Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου καταλήγουν σημειώνοντας ότι εάν το αποτέλεσμα της ενισχύσεως ήταν να αποκτήσουν οι παραγωγοί της Βόρειας Ιρλανδίας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, οι χοιροτρόφοι σε άλλα μέρη του Ηνωμένου Βασιλείου θα είχαν τεθεί σε εξαιρετικά μειονεκτική θέση. Θεωρούν ότι τούτο δεν συνέβη στην προκειμένη περίπτωση και ότι η ενίσχυση δεν θα είχε μεγαλύτερες επιπτώσεις στους παραγωγούς των άλλων κρατών μελών. Συνεπώς, οι αρχές του Ηνωμένου Βασίλειο συμπεραίνουν ότι η ενίσχυση δεν επηρέασε τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, και ότι το μέτρο αυτό θα μπορούσε συνεπώς να τύχει της παρεκκλίσεως του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

V. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

Άρθρο 87 παράγραφος 1

(31) Το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2759/75 του Συμβουλίου, της 22ης Οκτωβρίου 1975, για την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα του χοιρείου κρέατος [4] προβλέπει ότι τα άρθρα 87, 88 και 89 της συνθήκης εφαρμόζονται, εκτός αν άλλως προβλέπεται στον κανονισμό, στην παραγωγή και την εμπορία των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 του κανονισμού.

(32) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης προβλέπει ότι είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που χορηγούνται από κράτος μέλος ή από δημόσιους πόρους, οι οποίες νοθεύουν ή απειλούν με νόθευση τον ανταγωνισμό, ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις ή την παραγωγή ορισμένων αγαθών, στο μέτρο που επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(33) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή διατύπωσε την άποψη ότι το εν λόγω μέτρο σαφώς συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια της διατάξεως αυτής. Οι υπόψη πληρωμές χορηγήθηκαν από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου υπέρ ορισμένων χοιροτρόφων της Βόρειας Ιρλανδίας. Με τις πληρωμές αυτές χορηγήθηκε οικονομική αντιστάθμιση για την καταστροφή των ζώων τα οποία, σύμφωνα με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ήταν αδύνατον να πωληθούν υπό τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς. Η μονομερής απόφαση ενός κράτους μέλους να χορηγήσει χρηματοοικονομική στήριξη σε ορισμένους παραγωγούς, σε μια αγορά η οποία είναι έντονα καθετοποιημένη σε κοινοτικό επίπεδο και υπόκειται σε κοινή οργάνωση αγοράς και στην οποία πραγματοποιούνται σημαντικές ενδοκοινοτικές συναλλαγές, πρέπει να θεωρηθεί ότι απειλεί με νόθευση τον ανταγωνισμό και ως εκ τούτου επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

(34) Με την επιστολή τους από 23 Φεβρουαρίου 1999, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν ρητά αναγνωρίσει ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει ανάγκη να εξετασθεί περαιτέρω η πτυχή αυτή.

(35) Η περιεχόμενη στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης απαγόρευση κρατικών ενισχύσεων δεν διατυπώνεται χωρίς όρους· το άρθρο 87 παράγραφος 2 και το άρθρο 87 παράγραφος 3 περιέχουν μια σειρά από παρεκκλίσεις. Οι περιεχόμενες στα στοιχεία α) και γ) του άρθρου 87 παράγραφος 2 παρεκκλίσεις είναι πρόδηλα ανεφάρμοστες, όπως επίσης είναι οι αντίστοιχες παρεκκλίσεις που περιέχονται στα στοιχεία α), β) και δ) του άρθρου 87 παράγραφος 3. Ούτε το Ηνωμένο Βασίλειο, ούτε κανένα από τα μέρη που υπέβαλαν παρατηρήσεις δεν υπέδειξαν το ενδεχόμενο εφαρμογής στο εν λόγω μέτρο κάποιας από τις παρεκκλίσεις αυτές. Αποβλέποντας στη δικαιολόγηση της ενισχύσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο αναφέρθηκε στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης, και ζήτησε να θεωρηθεί το μέτρο ως ενίσχυση για την αποκατάσταση ζημίας που προκλήθηκε από ένα κατ' εξαίρεση περιστατικό. Εναλλακτικά, το Ηνωμένο Βασίλειο ζήτησε να θεωρηθεί ενδεχομένως ότι πρόκειται για ενίσχυση που διευκολύνει την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων χωρίς να επηρεάζει δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον και ότι συνεπώς, δύναται να τύχει της παρεκκλίσεως του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Είναι έτσι αναγκαίο να εξετασθεί καθεμία από τις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β)

(36) Το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης ορίζει ότι οι ενισχύσεις που αντισταθμίζουν ζημίες προκληθείσες από κατ' εξαίρεση περιστατικά είναι συμβιβάσιμες προς την κοινή αγορά.

(37) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή διατύπωσε σοβαρές αμφιβολίες κατά πόσον πληρούντο, στη συγκεκριμένη υπόθεση, οι όροι εφαρμογής της διατάξεως αυτής. Γενικότερα, η Επιτροπή θεώρησε ότι η πιθανότητα κλεισίματος μιας μονάδας επεξεργασίας κρέατος συνεπεία ατυχήματος θα πρέπει να θεωρείται ως ανάληψη συνήθους επιχειρηματικού κινδύνου μάλλον παρά ως κατ' εξαίρεση περιστατικό. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή σημείωσε ότι η πυρκαγιά, αν και εκτεταμένη, περιοριζόταν σε ένα και μόνον εργοστάσιο. Μέχρι σήμερα, σε καμία υπόθεση δεν είχε αποδεχθεί η Επιτροπή ότι μια πυρκαγιά σε μια μεμονωμένη μονάδα επεξεργασίας θα μπορούσε να θεωρηθεί ως κατ' εξαίρεση περιστατικό. Επιπλέον, δεν καταβλήθηκε καμία ενίσχυση στον ίδιο τον ιδιοκτήτη της μονάδας, ο οποίος πράγματι φάνηκε ότι καλυπτόταν από τη συνήθη εμπορική ασφάλεια πυρός.

(38) Όσον αφορά τις επιπτώσεις της πυρκαγιάς στους χοιροτρόφους της Βόρειας Ιρλανδίας, η Επιτροπή σημείωσε ότι η πυρκαγιά δεν προκάλεσε καμία ουσιώδη ζημία στις παραγωγικές εγκαταστάσεις τους. Οι απώλειες τις οποίες υπέστησαν ήταν το αποτέλεσμα αδυναμίας εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων διάθεσης των χοίρων στην αγορά, των ζώων δηλαδή εκείνων που σε ενάντια περίπτωση θα είχαν πωληθεί προς

[3] ΕΕ L 16 της 25.1.1993, σ. 18.
[4] ΕΕ L 282 της 1.11.1975, σ. 1.

επεξεργασία στο εργοστάσιο του Ballymoney. Επίσης, η Επιτροπή ήταν αβέβαιη ως προς το κατά πόσον οι απώλειες που υπέστησαν οι παραγωγοί προκλήθηκαν από την πυρκαγιά στο εργοστάσιο του Ballymoney και κατά πόσον ήταν το αποτέλεσμα της γενικής καταστάσεως υφέσεως στην αγορά χοιρείου κρέατος κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα.

(39) Στις γραπτές παρατηρήσεις τους, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρούν, ως θέμα αρχής, την άποψή τους ότι η πυρκαγιά θα έπρεπε να θεωρηθεί κατ' εξαίρεση περιστατικό, αλλά δεν προβάλλουν τυχόν νέα επιχειρήματα από την άποψη αυτή. Επίσης, οι απαντήσαντες επιμένουν ότι η πυρκαγιά θα έπρεπε να θεωρηθεί ως κατ' εξαίρεση περιστατικό, εκτός της Ulster Famers' Union, η οποία επιμένει στην άποψή της ότι η πυρκαγιά αποτελούσε συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο για τους ιδιοκτήτες του εργοστασίου επεξεργασίας, αλλά όχι για τους παραγωγούς οι οποίοι εξαρτώνταν από το εργοστάσιο αυτό για την απορρόφηση των χοίρων τους και οι οποίοι υπέστησαν σοβαρό πλήγμα από ένα γεγονός διαφεύγον παντελώς του ελέγχου τους.

(40) Υπό το φως των στοιχείων που υπέβαλλαν οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου και οι απαντήσαντες, τα οποία εξετάζονται κατωτέρω, η Επιτροπή αποδέχεται ότι η πυρκαγιά στο εργοστάσιο του Ballymoney ενδεχομένως να προκάλεσε σημαντικές δυσχέρειες στους χοιροτρόφους της Βόρειας Ιρλανδίας, οποιαδήποτε και αν ήταν η γενική κατάσταση της αγοράς χοιρείου κρέατος την εποχή που συνέβη η πυρκαγιά.

(41) Παρά ταύτα, η Επιτροπή εξακολουθεί να είναι της γνώμης ότι η πυρκαγιά στη μονάδα του Ballymoney δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι συνιστά κατ' εξαίρεση περιστατικό, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 της συνθήκης.

(42) Κατά πρώτον, είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 2 και του άρθρου 87 παράγραφος 3, στο μέτρο που συνιστούν παρεκκλίσεις από τη γενική αρχή του ασυμβίβαστου των κρατικών ενισχύσεων που περιέχεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1, πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά.

(43) Κατά δεύτερον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι όσον αφορά τις υλικές ζημίες, τα κύρια θύματα της πυρκαγιάς, δηλαδή οι ιδιοκτήτες της μονάδας του Ballymoney, δεν λαμβάνουν ενίσχυση. Περαιτέρω, κανένας από τους απαντήσαντες δεν αμφισβήτησε τη δήλωση, στο πλαίσιο της κίνησης της διαδικασίας, ότι φαίνεται πως οι ιδιοκτήτες καλύπτονταν από τη συνήθη εμπορική ασφάλιση πυρός. Συνεπώς, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι όσον αφορά τους ιδιοκτήτες του εργοστασίου, η πυρκαγιά πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά ανάληψη συνήθους επιχειρηματικού κινδύνου, και άρα ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κατ' εξαίρεση περιστατικό.

(44) Η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποδεχθεί το επιχείρημα ότι η πυρκαγιά θα πρέπει πάντως να θεωρηθεί ότι συνιστά ένα κατ' εξαίρεση περιστατικό, επειδή οι χοιροτρόφοι της Βόρειας Ιρλανδίας στερήθηκαν αιφνιδίως την κύρια διέξοδο διάθεσης της παραγωγής τους εξ αιτίας συνθηκών διαφευγουσών παντελώς του ελέγχου τους. Από οικονομική άποψη, οι συνέπειες της πυρκαγιάς είναι οι ίδιες με αυτές της περιπτώσεως που το εργοστάσιο θα είχε κλείσει για άλλους λόγους, π.χ. εφόσον δεν ήταν προσοδοφόρο, ή ως αποτέλεσμα της αφερεγγυότητας των ιδιοκτητών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές ενυπάρχει πάντοτε ορισμένος βαθμός κινδύνου, αν και μικρός, να παύσει ένα από τα μέρη τις εργασίες του για λόγους τοποθετούμενους πέραν του ελέγχου των άλλων μερών. Τέτοια συμβάντα δεν συνιστούν κατ' εξαίρεση περιστατικά, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης, αν και δικαιολογούν ενδεχομένως την καταβολή ενισχύσεων βάσει άλλων διατάξεων του άρθρου 87, εφόσον πληρούνται οι εκεί θεσπιζόμενες προϋποθέσεις.

Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)

(45) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ορίζει ότι ενισχύσεις που διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών δύνανται να θεωρηθούν συμβιβάσιμες προς την κοινή αγορά, υπό τον όρο ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν επηρεάζουν δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

(46) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης, η Επιτροπή έκανε δεκτό ότι η πληρωμή 15 λιρών στερλινών για την κάλυψη των δαπανών σφαγής και απόρριψης των υπεράριθμων χοίρων μπορούσε να τύχει της παρεκκλίσεως του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Εντούτοις, διατύπωνε αμφιβολίες κατά πόσον το ίδιο σκεπτικό θα μπορούσε να εφαρμοστεί όσον αφορά την καταβολή αποζημιώσεως 30 λιρών στερλινών ανά σφαζόμενο χοίρο, λόγω του ότι τούτο φαινόταν να συνιστά ενίσχυση στη λειτουργία. Το Ηνωμένο Βασίλειο και οι άλλοι απαντήσαντες αμφισβητούν την εκτίμηση αυτή.

(47) Πριν από την πυρκαγιά της 26ης Ιουνίου 1998, ο συνολικός αριθμός των σφαγιαζόμενων χοίρων στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν περίπου 41 500 ανά εβδομάδα, από τους οποίους 16 500 περίπου σφάζονταν στη μονάδα του Ballymoney, όπου γινόταν η επεξεργασία τους. Αποτέλεσμα της πυρκαγιάς ήταν η πλήρης απώλεια του δυναμικού αυτής της μονάδας.

(48) Στις παρατηρήσεις τους, οι αρχές το Ηνωμένου Βασιλείου απέδειξαν ότι οι διαθέσιμες εναλλακτικές αγορές διοχέτευσης της παραγωγής αυτής ήσαν εξαιρετικά περιορισμένες. Ακόμη και αν οι εναπομένουσες εγκαταστάσεις σφαγής και επεξεργασίας στη Βόρειας Ιρλανδία ήσαν σε θέση να αυξήσουν τη δυναμικότητα σφαγής, π.χ. αυξάνοντας τις ώρες λειτουργίας τους, η συνολική τους δυναμικότητα σφαγής και επεξεργασίας ήταν περιορισμένη λόγω ελλείψεως των αναγκαίων εγκαταστάσεων επεξεργασίας, και ειδικότερα των ψυκτικών θαλάμων αποθήλευσης.

(49) Όσον αφορά τη δυνατότητα ρύθμισης για μεταφορά των εν λόγω ζώων προς σφαγή και επεξεργασία τους εκτός Βόρειας Ιρλανδίας, οι μόνες δύο εξαγωγικές αγορές οικονομικής σημασίας για ζώντες χοίρους είναι, όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, η Δημοκρατία της Ιρλανδίας και η Μεγάλη Βρετανία. Εντούτοις, το ενδεχόμενο φόρτωσης των χοίρων από την Βόρεια Ιρλανδία με προορισμό το Ηνωμένο Βασίλειο περιορίζεται, μεταξύ άλλων, από τους όρους που τίθενται με την απόφαση 93/24/ΕΟΚ σε σχέση με τη νόσο του Aujeszky, ενώ η δυνατότητα μεταφοράς των ζώων από τη Βόρεια Ιρλανδία προς τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας περιορίζεται από τους όρους που επιβάλλουν οι ιρλανδικές αρχές οι οποίες απαιτούν πιστοποίηση ως προς το σύνδρομο αναπνευστικού και αναπαραγωγικού συστήματος των χοίρων. Τα στοιχεία που υπέβαλαν οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εμφανίζουν ότι κατά την αμέσως προηγούμενη περίοδο πριν την πυρκαγιά στη Βόρεια Ιρλανδία, η εκεί αγορά χοιρείου

κρέατος ήταν σχεδόν πλήρως αυτάρκης. Καμία μεταφορά χοίρων δεν πραγματοποιήθηκε τον Μάιο και τον Ιούνιο 1998 με προορισμό τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας, και μόλις 1 214 χοίροι (λιγότερο από το 0,5 % της συνολικής παραγωγής), φορτώθηκαν με προορισμό τη Μεγάλη Βρετανία. Μετά την πυρκαγιά καταβλήθηκαν έντονες προσπάθειες από πλευράς του παραγωγικού κλάδου για την εξεύρεση εναλλακτικών αγορών, αλλά μόλις τον Οκτώβριο 1998 ο αριθμός των ζώων που μεταφέρθηκαν από τη Βόρεια Ιρλανδία υπερέβη τον αριθμό αυτών που υφίσταντο επεξεργασία στο Ballymoney αμέσως πριν από την πυρκαγιά.

(50) Εν τω μεταξύ, σημαντικός αριθμός πλεοναζόντων ζώων συσσωρεύτηκαν στις μονάδες της Βόρειας Ιρλανδίας. Ο αριθμός αυτός αυξανόταν ταχύρυθμα εξαιτίας του σχετικά βραχέως κύκλου αναπαραγωγής των χοίρων (πρακτικά περίπου τέσσερις μήνες), οδηγώντας σε ασφυκτικό συνωστισμό τους. Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι μεγάλος αριθμός ζώων καθίστατο πρακτικά αδύνατον να πωληθούν λόγω του γεγονότος ότι μόλις οι χοίροι φθάσουν ορισμένο βάρος (περίπου 110 χιλιόγραμμα) γίνονται πολύ βαρείς σε σχέση με τον εξοπλισμό επεξεργασίας των σφαγίων χοίρων. Το σύστημα ενισχύσεων που έθεσε σε εφαρμογή το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν αποκλειστικά προορισμένο να παρέχει τη δυνατότητα απόσυρσης από τις εκμεταλλεύσεις και σφαγής, υπό συνθήκες μη βάναυσες, των εν λόγω υπέρβαρων χοίρων.

(51) Είναι σαφές ότι ως αποτέλεσμα της γενικότερης κατάστασης, ανέκυπταν στα χοιροτροφεία σοβαρά προβλήματα συνθηκών εκτροφής των ζώων. Το γεγονός αυτό τεκμηριώθηκε από τις εκθέσεις των επιτοπίων επιθεωρήσεων που διενήργησαν επίσημοι κτηνίατροι, από διαβήματα στα οποία προέβησαν ανεξάρτητοι κτηνίατροι προς τις αρμόδιες αρχές την εποχή εκείνη, καθώς και από τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η North of Ireland Veterinary Association στην Επιτροπή, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Ήταν πράγματι τέτοιο το επίπεδο των ανησυχιών που στις 6 Αυγούστου 1998 η Διεύθυνση Γεωργίας της Βόρειας Ιρλανδίας εξέδωσε δελτίο Τύπου για να υπενθυμίσει στους χοιροτρόφους τις υποχρεώσεις τους για τις συνθήκες εκτροφής των ζώων.

(52) Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εξέτασαν κατ' αρχάς τη δυνατότητα να επικαλεστούν τις νόμιμες εξουσίες τους για την απόσυρση των ταλαιπωρούμενων ζώων από τα χοιροτροφεία. Εντούτοις, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι αυτό θα ήταν ανέφικτο για λόγους λειτουργικούς και επιμελητείας και ότι εν πάση περιπτώσει δεν θα έλυνε το πρόβλημα (βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 23). Η Επιτροπή αποδέχεται τις εξηγήσεις αυτές.

(53) Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θέσπισαν στη συνέχεια ένα περιορισμένο σύστημα ενισχύσεων βάσει του οποίου οι ενισχύσεις θα καταβάλλονταν αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους σφαγής και απόρριψης των σχετικών ζώων. Ούτε ένας όμως παραγωγός δεν συμμετείχε στο σύστημα αυτό (ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 24).

(54) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2, η Επιτροπή σημείωσε ότι επί του παρόντος δεν διαθέτει σαφώς καθορισμένη πολιτική σχετικά με την καταβολή κρατικών ενισχύσεων για την άμβλυνση των προβλημάτων μεταχείρισης των ζώων. Ωστόσο, η Επιτροπή επεσήμανε ότι η κοινοτική νομοθεσία έχει εγκύψει στο ζήτημα αυτό, διατυπώνοντας ορισμένα νομικώς δεσμευτικά ελάχιστα πρότυπα για τις συνθήκες εκτροφής. Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε ότι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου είχαν λάβει μέτρα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων του συστήματος αυτού, διασφαλίζοντας ειδικότερα ότι τα ζώα που εσφάγησαν κατεστράφησαν και δεν χρησιμοποιήθηκαν για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Συνεπώς, η Επιτροπή θεώρησε ότι η απομάκρυνση από τις χοιροτροφικές μονάδες της Βόρειας Ιρλανδίας των πλεοναζόντων υπέρβαρων χοίρων που δεν εύρισκαν κανονική διέξοδο απορρόφησης στην αγορά, αποτελούσε μέτρο το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι διευκολύνει την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων. Ενόψει των εξηγήσεων που δόθηκαν από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, η Επιτροπή αποδέχεται τώρα ότι η απόφαση καταβολής συμβολικής αποζημίωσης στους παραγωγούς ελήφθη μόνο μετά από διεξοδική διερεύνηση των εναλλακτικών λύσεων και ήταν αναγκαία για να εξασφαλιστεί η συνεργασία των παραγωγών.

(55) Συνεπώς, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το μέτρο μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι αναλόγου περιεχομένου προς την απόφαση να καταβληθούν 15 λίρες στερλίνες για την κάλυψη του κόστους σφαγής και απόρριψης των εν λόγω ζώων.

(56) Δεδομένου ότι το μέτρο μπορεί να γίνει κατ' αρχήν αποδεκτό ως ενίσχυση για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, είναι αναγκαίο να εξεταστεί κατά πόσον η ενίσχυση όντως επηρέασε τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

(57) Όπως επισημαίνουν οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου στις παρατηρήσεις τους, η ενίσχυση ύψους 30 λιρών στερλινών ανά κεφαλή ήταν στην πραγματικότητα σημαντικά κατώτερη από τη μέση τιμή του χοίρου στη Βόρεια Ιρλανδία στη διάρκεια της εβδομάδας που προηγείτο αυτής κατά την οποία εφαρμόστηκε το σύστημα ενισχύσεων. Στον κατωτέρω πίνακα εμφαίνονται συνοπτικά οι μέσες τιμές χοίρου στη Μεγάλη Βρετανία, τη Βόρεια Ιρλανδία και τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας, εκφραζόμενες σε λίρες στερλίνες, κατά την εβδομάδα πριν την πυρκαγιά στο Ballymoney, την εβδομάδα αμέσως πριν την εφαρμογή του συστήματος ενισχύσεων και κατά τις τέσσερις εβδομάδες μετά την εφαρμογή του συστήματος, οπότε θα είχαν κορυφωθεί οι επιπτώσεις από την απομάκρυνση των σφαγέντων χοίρων.

	Τιμές παραγωγού ανά χοίρο, σε λίρες στερλίνες, την εβδομάδα που έληγε στις					
	14.6.1998	30.8.1998	6.9.1998	13.9.1998	20.9.1998	27.9.1998
Μεγάλη Βρετανία	64,33	46,25	44,86	43,03	43,41	42,92
Βόρεια Ιρλανδία	59,55	39,54	37,45	35,90	35,15	34,17
Δημοκρατία της Ιρλανδίας	57,51	50,09	50,00	50,39	51,26	50,70

(58) Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι ενώ οι τιμές και στις τρεις αγορές είχαν παρουσιάσει πτώση μεταξύ της ημερομηνίας της πυρκαγιάς στο Ballymoney και της εφαρμογής του συστήματος, ως αποτέλεσμα της γενικής κατάστασης υφέσεως στον τομέα, η πτώση των τιμών στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν κάπως μεγαλύτερη. Επιπλέον, ακόμη και μετά τη θέση σε εφαρμογή του συστήματος, οι τιμές συνέχισαν να μειώνονται στη Βόρεια Ιρλανδία με ρυθμό ταχύτερο από αυτόν της Μεγάλης Βρετανίας, ενώ οι τιμές στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας παρέμειναν γενικότερα σταθερές. Επίσης, σε όλη της διάρκεια της περιόδου αναφοράς, το ποσό της ενίσχυσης παρέμεινε σημαντικά χαμηλότερο από την τιμή των χοίρων στην αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας.

(59) Επιπλέον, το ποσό της καταβληθείσας ενίσχυσης, το οποίο αντιπροσωπεύει τη μόνη οικονομική απόδοση για τους παραγωγούς, ήταν σημαντικά χαμηλότερο από το κόστος παραγωγής των εν λόγω ζώων. Δεδομένου ότι όφειλαν να επωμισθούν το βάρος ενός μεγάλου ποσοστού της ζημίας, φαίνεται εξαιρετικά απίθανο η ενίσχυση να μπορούσε να οδηγήσει σε ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των δικαιούχων, εις βάρος άλλων παραγωγών πέραν του ορίου εκείνου που ήταν αυστηρώς αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του συστήματος.

(60) Για τους προαναφερόμενους λόγους, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση ύψους 30 λιρών στερλινών που καταβλήθηκε σε ορισμένους χοιροτρόφους της Βόρειας Ιρλανδίας με σκοπό να εξασφαλίσει τη συνεργασία τους στην απομάκρυνση από τις μονάδες και την καταστροφή των υπέρβαρων πλεοναζόντων χοίρων για τους οποίους δεν μπορούσε να εξευρεθεί κανονική διέξοδος στην αγορά, και τούτο υπό μη βάναυσες συνθήκες, μπορεί να θεωρηθεί ότι διευκολύνει την ανάπτυξη του τομέα χοιρείου κρέατος της Βόρειας Ιρλανδίας χωρίς να επηρεάζει δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

(61) Επίσης, δεδομένου ότι η ενίσχυση χορηγείτο αποκλειστικά για λόγους ορθής εκτροφής και διαβίωσης των υπέρβαρων χοίρων, οι οποίοι ήταν κατά τα άλλα αδύνατον να πωληθούν στην αγορά, με σκοπό να μειωθεί ο συνωστισμός των ζώων στα χοιροτροφεία, και δεδομένου ότι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εξασφάλισαν ότι το λαμβανόμενο από τέτοια ζώα κρέας κατεστράφη και δεν χρησιμοποιήθηκε για ανθρώπινη κατανάλωση και, τέλος, δεδομένου του περιορισμένου ποσού της καταβληθείσας αποζημίωσης, η Επιτροπή κρίνει επίσης ότι είναι σε θέση να αποκλείσει το ενδεχόμενο να επηρέασε αυτό το μέτρο ενίσχυσης τους μηχανισμούς της κοινής οργάνωσης της αγοράς στον τομέα του χοιρείου κρέατος, κατά τρόπο αντίθετο προς τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2759/75.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(62) Το πόρισμα της Επιτροπής είναι ότι το Ηνωμένο Βασίλειο προέβη σε αθέμιτη εφαρμογή του Pig Welfare Slaughter Compensation Scheme, αντίθετα προς το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Εντούτοις, για τους προαναφερόμενους λόγους, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό το σύστημα ενισχύσεων πληροί τους όρους εφαρμογής της παρεκκλίσεως που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση ύψους 30 λιρών στερλινών ανά κεφαλή σφαγέντος χοίρου, βάσει του Pig Welfare Slaughter Compensation Scheme που τέθηκε σε εφαρμογή στο Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία) τον Σεπτέμβριο 1998, είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουνίου 1999.

Για την Επιτροπή

Franz FISCHLER

Μέλος της Επιτροπής